

Asia: VN/16357/2020

Lausuntopyyntö julkisen hallinnon tiedon laatukriteereistä

Laatukriteerikokonaisuus ja sen vaikuttavuus

Miltä laatukriteerikokonaisuus vaikuttaa?

Tietoaineistojen yhteiskäytöllisyyden parantaminen ja tiedon laadun kuvaaminen mahdollisimman yhtenäisellä tavalla on hyvä tavoite.

Kriteerien ja mittarien käyttöönotto vaatii yhteistä tahtotilaa käyttää aikaa tiedon laadun tunnistamiseen ja tiedonhallintaan. Laatukriteeristö ei auta, jos siinä on mahdollisuus kuitenkin syntyä erilaisia tulkintoja; on välttämätöntä määritellä tarkkaan jokaisen kriteerin sisältö ja yhtäläillä se, mitä siitä rajataan pois. Tiedonhallinnan järjestämisessä on tällä hetkellä paljon organisaatiokohtaisia eroja ja osalla paremmat valmiudet ottaa kriteeristö käyttöön. Pidemmällä tähtäimellä kriteeristö varmasti yhtenäistää julkishallinnon tiedonhallintaa ja erot pienenevät, mutta aluksi ne voivat korostua, jos tiedonhallinta ei ole vielä sen edellyttämällä tasolla.

Kuinka hyvin laatukriteerit ja mittarit tukevat yhteismitallista tiedon laadun tunnistamista ja siitä keskustelemista julkishallinnossa?

-

Missä yhteyksissä laatukriteeristön mukainen yhteinen tiedon laadun tunnistaminen ja määrittely tukisi julkishallinnon tiedon hyödyntämistä ja avaamista?

-

Miten hyvin laatukriteeristö ja mittaristo toimisi tiedon laadun parannuksen tukena pidemmällä tähtäimellä?

-

Tiedon käyttäjän tulokulma laatukriteeristöön ja mittaristoon

Miltä laatukriteerien ja mittarien kokonaisuus vaikuttaa tiedon käyttäjän näkökulmasta?

Kohta 4. miten hyvin tieto on kuvattu on erityisen hyödynnettävä tiedonkäyttäjän näkökulmasta. Tiedonkäyttäjä törmää usein tilanteeseen, jossa hänellä on olemassa käsitys siitä mistä tiettyä tietoa voisi löytää, mutta tiedon äärelle päästyään tieto aiheesta onkin ennakoitua suppeampaa tai siitä puuttuu riittävän tarkka taso. Jos tiedon käyttäjä voisi heti saada haltuunsa informaation siitä, miten kattavasti kyseistä tietoa on saatavilla ja kuinka tarkalla tasolla aineisto sisältää kyseistä tietoa, olisi mahdollista säästää aikaa ja laajentaa heti toimintakenttää löytääkseen puuttuvat sisällöt. Tämä on mahdollista toteuttaa riittävin pakollisin metatiedoin, joka voi olla työllistävää. Laadukas metadata ja aineiston kuvailu tuovat lisäarvoa tiedon käyttäjälle ja erityisesti hakijalle.

Tuottaako se riittävän kuvan yksittäisen tietoaineiston laadusta sen käyttäjän tueksi?

Kohta 4) miten tietoa voi käyttää on hieman haastava kuvattava, koska tiedon potentiaalinen tunnistaminen ja sen käyttötarkoitusten määrittely etukäteen voi olla vaikeaa. Jos tiedon käyttäjä hakee tietyillä kriteereillä hyödynnettävää tietoa, voi väärillä kriteereillä määritelty tietoaineisto rajautua pois. Tiedon käyttötarkoituksen määrittely vaatisi siis hyvää tiedon sisältöön perehtymistä ja silloinkin on mahdollisuus, että jokin käyttötarkoitus jää tunnistamatta. Mikäli tarkoitus on taas kuvata vain ylätasolla joitakin kriteerejä (esimerkiksi tietoaineisto on tilastotieto, joka sisältää lukuja tai tietoaineisto on tutkimusaineisto, joka sisältää haastatteluja), voisi siitä olla apua tiedon käyttäjille, joka tarvitsee nimenomaan mitattavia lukuja tai esimerkiksi historiaa käsittelevään tutkimukseen yksinomaan kirjallista aineistoa. Tällöin kyseessä olisi kuitenkin enemmän tiedon laatua käsittelevä tunnistetieto, kuin käyttötarkoitustieto.

Tiedon tuottajan tulokulma laatukriteeristöön ja mittaristoon

Miltä laatukriteerien ja mittarien käyttöönotto tiedon avaamisen yhteydessä vaikuttaisi tiedon tuottajan näkökulmasta?

-

Mitä laatukriteerien ja mittarien käyttöönotto tiedon tuottajan näkökulmasta edellyttäisi?

-

Laatukriteeristön ja mittariston hallinta

Millaiset tehtävät ovat mielestäsi laatukriteeristöä ja mittaristoa ylläpitävän ja kehittävän tahon tärkeimmät tehtävät?

-

Minkälaista tukea ja koordinaatiota odotat tältä taholta?

-

Millainen verkostotoiminta edistäisi laatukriteeristön ja mittariston käyttämistä ja kehittämistä parhaiten?

-

Hernetkoski Heidi
Keva